

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Claudii Fleury, Presbyteri, Prioris Argenteliae Et Reg.
Christianiss. A Confessionibus Institutiones Juris
Ecclesiastici**

Fleury, Claude

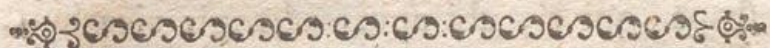
Moguntiae, 1760

IV. De jurisdictionis ecclesiasticæ administris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67899](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67899)

ordinarius tergiversetur, exsequi sententias, & censuris uti; quum delegatorum ceterorum sententias ordinarius exsequatur. De exceptionibus, quæ delegato opponuntur, iudicat *ordinarius*; quæ pontificio delegato, vel ceteri condelegati iudicant, vel arbitri. Hæc singularia peperit difficultas Romam recurrenti, præsertim in Francia, ubi rex non vult, ut cives foris litigent. Nec pontifex rescripta delegatoria quibuscumque personis; sed vel ordinariis locorum, vel iis, qui in unaquaque diœcesi designati & idonei iudicati fuerint, tradere potest. Quæ vero in decretalibus³ & in concilio Tridentino⁴ de *conditione delegatorum* traduntur, ea in Francia non attenduntur.

- 1) C. 13. X. de off. jud. 2) C. 28. eod.
3) C. 11. de rescript. in 6. 4) Sess. 5. c. 10.

C A P. IV.

DE JURISDICTIONIS ECCLESIASTICAE ADMINISTRIS.

I.

NOVISSIMIS temporibus Episcopi tam raro ipsimet ad iudicandum accesserunt, ut jus eorum a sæcularibus iudicibus in dubium vocaretur, quos *dynastis*, jurisdictionem subalternam habentibus, compararunt, qui per leges regni Francici hanc *per alios* exercere tenentur. In quo tamen falluntur, ut qui maxime. Dynastiæ enim, quibus *jurisdictio patrimonialis* inhaeret, ab omni generis hominibus, immo & a feminis ac infantibus posside-

Episcoporum in
jurisdictione

ri queunt, & plerumque possidentur a nobilibus, qui castra sequuntur, justis & æqui ignaris. E contrario Episcopus canonum gnarus & ad jus dicendum idoneus est vel esse debet: hoc enim consecrationis formula commemorat inter ejus præcipua.

admini-
stri sunt
officiales,

II. OFFICIALIS igitur tantummodo loco & vice fungitur Episcopi. Ei succenturiatur *vicarius*, quem *vicegerentem* adpellant, Episcopi mandato instruendus. Ceteri administri jurisdictionis sunt *promotor*, *procuratores* *postulantes*, *scribe*, *notarii*, *apparitores*.

fiscalis,

III. PROMOTOR est instar procuratoris officii generalis, qui publico bono ac nomine interpellat postulatque, instituendus ab Episcopo, qui ei, ubi opus, adjungit vicarium.

advocati,

Procuratores postulantes hodie vix sunt, qui non aliis muneribus fungantur, eorumque vicem *obeunt* advocati seu procuratores tribunalium sæcularium seu *notarii apostolici*. Hoc nomine insigniuntur, qui *pontificis auctoritate* in provincia condunt publica instrumenta, & quidem in causis Ecclesiasticis: quales etiam habuere Episcopi. Sed utrumque genus notariorum in Francia sublatum est, creatis an.

notarii,

scribe,

1691. *notariis regis apostolicis*. Scribam constituit Episcopus, & emolumenta, ex hoc munere capienda, quum in redditibus Episcopatus censeantur, plerumque locari solent.

libellio-
nes,

IV. IN Francia sunt præterea *libelliones* (*graphiarii*) *insinuationum Ecclesiasticarum*

a rege constituti. Nam Henricus II. quum nonnulla provisionum pontificiarum vitia sustulisset, an. 1553. voluit, ut omnes provisiones, aliaque instrumenta, quibus aditus ad beneficia panditur, actis insinuarentur, ne qua fraus committi posset; *libellionum* seu *graphiariorum* nominatione Episcopis permessa: quam tamen Henricus IV. sibi vindicavit, institutis an. 1595. novis tabellionibus, qui, ut ceteri, sæculares essent & domaniales. Clerus autem intercessit, horumque officia redimendi facultatem impetravit. Ludovicus XIII. an. 1637. constituit censores procurationum ad resignandum, aliorumque ad beneficia spectantium actorum, eodemque edicto numerum eorum, qui in curia Romana expeditionibus invigilant, definivit, ac alia in causis beneficiariis utilia præcepta dedit. Sed quum censores isti reipublicæ graves viderentur; clerus pretium iis, quod pro hoc munere erogaverant, restituit, & Ludovicus XIV. an. 1646. publico edicto eos abrogavit; cetera autem paternæ constitutionis capita confirmavit, addiditque, ut vigiles illi in curia Romana sint laici, viginti quinque annis majores, nulli personæ Ecclesiasticæ obnoxii, cautione trium millium librarum stringendi; libelliones autem insinuationum itidem sint laici, a personarum ecclesiasticarum ministerio, & a cognatione procuratorum Romanorum remoti, ne qua sit metuenda collusio. Hi libelliones postea suppressi, sed an. 1691. restituti sunt, nova constitutione de pluribus huc pertinentibus rebus prodita.

apparito-
res.

V. INTERIM in hoc foro tam pauca versantur litigia, ut plerique ministrorum pluribus fungantur officiis, ut iidem sint notarii apostolici & procuratores postulantes, immo interdum etiam procuratores in curia Romana, aut libelliones insinuationum, aut advocati summorum tribunalium. Apparitores etiam sunt laici, qui citationes intinuant, aliaque munia obeunt, quæ tamen etiam per apparitores iudicum sæcularium obiri possunt. Ex omnibus igitur hujus tribunalis membris solus officialis, vicegerens & promotor clerici sunt. Officiale autem oportet esse presbyterum, & theologiæ vel juris doctorem aut saltem licentiatum¹.

1) Stat. Blef. art. 45. declar. 1680.

C A P. V.

DE COMPETENTIA JUDICIS
ECCLESIASTICI.

I.

Judicis
ecclesia-
stici sunt
causæ
spiritua-
les.

JURISDICTIONI ecclesiasticæ, ut ceteris, lites definiendæ & crimina vindicanda proponuntur. Prius genus rerum vocantur *causæ civiles*. Moribus Franciæ hodiernis ecclesia solum de causis *mere spiritualibus*, nullo habito personarum respectu, & de causis *personalibus* eorum, qui in sacris sunt, cognoscit. *Mere spirituales* causæ sunt sacramentorum & cultus publici.